

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 427
din data de 10.07.2019

Dosar nr: 718/2018

Petiția nr: 6606/24.10.2018

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa

Reclamați: .., S.C. Tega S.A.

Obiect: discriminarea cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare prin publicarea unui pliant bilingv în care prima dată apare textul în limba maghiară după care textul în limba română

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și adresa de corespondență a petentei

1. Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, .

I. 2. Numele, domiciliul procedural și sediul reclamațiilor

2. ., Asociația Nez Perce, ..

3. ., Primăria Sfântu Gheorghe, .

4. S.C. Tega S.A....

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Petenta consideră discriminatorie la adresa cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare publicarea unui pliant bilingv în care prima dată apare textul în limba maghiară după care textul în limba română.

III. Procedura de citare

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

7. S-a solicitat petentului arătarea dovezilor (fila 6 din dosar).

8. Părțile au fost citate pentru data de 22.01.2019 (filele 12-16 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

9. La audierea din 22.01.2019 s-a prezentat al doilea și al treilea reclamat.

10. Petentei i-au fost comunicate punctele de vedere ale reclamatei, fiind solicitate concluzii scrise (fila 29 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 6606/24.10.2018** (filele 1-3 din dosar) petenta arată că reclamații au realizat un pliant în limba maghiară care este discriminatoriu la adresa cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare. Arată că pliantele sunt inscripționate prima dată în maghiară, după care în română.

Al doilea exemplar filele 4-5 din dosar.

12. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7189/20.11.2018** (filele 7-9 din dosar) petentul menține cele arătate anterior și depune la dosar dovezile solicitate (filele 10-11 din dosar).

Al doilea exemplar filele 17-26 din dosar.

13. Prin concluziile scrise depuse la dosar reclamatul consideră că în situația în care afirmația celui de-al doilea reclamat corespunde adevărului, sigla primăriei s-a folosit în mod abuziv.

Susținerile părților reclamate

14. Cu ocazia auderii a doua reclamată a depus la dosar punct de vedere prin care arată că Primăria Sfântu Gheorghe nu a plătit nici o sumă nici pentru imprimarea, nici pentru distribuirea pliantelor (fila 27 din dosar) și a depus la dosar înscris (fila 28 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

15. Colegiul director constată că a sub sigla reclamațiilor s-a publicat un pliant bilingv, limba română fiind utilizată după limba maghiară. Pliantul nu a fost nici tipărit, nici distribuit din bugetul unei autorități publice.

16. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

17. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere

- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

18. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

19. Ordinea utilizării unor limbi pe un pliant nu poate fi concepută ca reprezentând diferențiere. Dacă pliantul utilizează invers limbile, persoanele de limbă maternă maghiară ar fi invocat diferențierea.

20. Totodată nu se poate invoca atingerea unui drept. Petenta nici nu a specificat foarte clar care ar fi dreptul atins, din moment ce se respectă dreptul de informare, având în vedere că toate informațiile din pliant au fost accesibile, în limba română, persoanelor necunoaștoare de limba maghiară. În legislația României nu se prevede ordinea utilizării limbilor pe pliante. Situația este diferită în cazul denumirii unor instituții de stat sau denumirii unor localități, unde legea prevede o astfel de ordine, dar ordinea este și logică: prima dată trebuie să apară denumirea oficială. Ori în cazul unui pliant nu există text oficial și text neoficial.

21. Fapta ar putea fi eventual analizată din perspectiva dreptului la demnitate, conform art. 15, care prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*” O astfel de ipoteză, conform căreia dacă limba română este pe locul doi, acest lucru ar crea o atmosferă degradantă, ar însemna că maghiarii din România ar fi într-o stare aproape permanentă (cu excepția unui astfel de pliant) de atmosferă degradantă creată în jurul lor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. fapta sesizată nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 11.07.2019

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.